

A Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Győrött, 2018. március 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A garázdaság vétsége és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indult büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. szeptember 5. napján kihirdetett 8.Bf.135/2015/27. számú ítéletét megváltoztatja.

I.rendű vádlott neve I. r. vádlottra és III.rendű vádlott neve terheltre vonatkozó felmentő, és a jogerő feloldására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

II.rendű vádlott neve II. r. vádlottat a felmentő rendelkezéseket mellőzve - a Szombathelyi Járásbíróság 1.B.119/2015/19/I. számú ítéletének megfelelően - további 4 rb - melyből két esetben társtettesként elkövetett - garázdaság vétségében mondja ki bűnösnek.

E vádlott vonatkozásában a harmadfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetést tekinti kiszabottnak azzal, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban felmerült 30.000,- (harmincezer) forint bűnügyi költségből 20.000 (húszezer) forintot az állam visel, míg a fennmaradó 10.000,- (tízezer) forintot II.rendű vádlott neve II. r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

I n d o k o l á s

I.rendű vádlott neve I. r. vádlottat a Szombathelyi Járásbíróság 2015. október 14. napján kelt ítéletében bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett garázdaság vétségében (Btk. 339. § (1) bekezdés), társtettesként elkövetett könnyű testi sértés vétségében (Btk. 164. § (1) és (2) bekezdés), folytatólagosan elkövetett lopás vétségében (Btk. 370. § (1) és (2) bekezdés b/bb) pontja), és társtettesként elkövetett lopás vétségének kísérletében (Btk. 370. § (1) bekezdés és (2) bekezdés b/bb) pontja és b/bf) pontja). A bűncselekmények miatt halmazati büntetésül 100 napi tétel, összesen 100.000 forint pénzbüntetésre ítélte, amely megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett. Kötelezte a vádlottat a bűnügyi költség viselésére. A bíróság ítélete I.rendű vádlott neve I. r. vádlott vonatkozásában 2015. október 14-én jogerőre emelkedett.

A fenti ítéletben a Szombathelyi Járásbíróság II.rendű vádlott neve II. r. vádlottat 4 rb garázdaság vétségében - melyet két esetben társtettesként követett el (Btk. 339. § (1) bekezdése) - és 2 rb könnyű testi sértés vétségében, melyet egy esetben társtettesként követett el (Btk. 164. § (1) bekezdés és (2) bekezdés) mondta ki bűnösnek, és emiatt halmazati büntetésül 80 napi tétel, összesen 80.000 forint pénzbüntetésre ítélte, melyre 10 havi részletfizetést engedélyezett. E vádlottat kötelezte a bűnügyi költség rá eső részének megfizetésére.

Ezen ítélet ellen II.rendű vádlott neve II. r. vádlott és védője jelentett be felmentést célzó fellebbezést.

A Szombathelyi Járásbíróság ugyanebben az ügyben az eredetileg a Szombathelyi Járási Ügyészség Fk.4013/2012/19. számú vádiratában indult büntetőeljárásban III.rendű vádlott neve III. r. vádlottat 1.B.575/2015/3/I. számú ítéletével (a terhelt rendűségének feltüntetése mellőzésével) garázdaság vétségében mint társtettetst mondta ki bűnösnek, és ezért őt próbára bocsátotta, egyúttal kötelezte a bűnügyi költség viselésére. Ez az ítélet 2015. november 18. napján emelkedett jogerőre.

II.rendű vádlott neve II. r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezésre tekintettel a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság mind az 1.B.119/2015/19-I. számú ítéletet, mind pedig az 1.B.575/2015/3/I. számú ítéletet felülbírált, és I.rendű vádlott neve I. r. vádlott, valamint III.rendű vádlott neve vádlott vonatkozásában a jogerő feloldásával, egyúttal II.rendű vádlott neve II. r. vádlottára vonatkozóan is eljárva új rendelkezést hozott. E körben II.rendű vádlott neve II. r. vádlottat 2 rb garázdaság vétsége alól, II.rendű vádlott neve II. r. vádlottat valamint I.rendű vádlott neve I. r. vádlottat további 1 rb társtettesként elkövetett garázdaság vétségének vádja alól, és II.rendű vádlott neve II. r. vádlottat és III.rendű vádlott neve vádlottat további 1 rb társtettesként elkövetett garázdaság vétségének vádja alól felmentette. II.rendű vádlott neve II. r. vádlottat két évre próbára bocsátotta, egyben elrendelte pártfogó felügyeletét. I.rendű vádlott neve I. r. vádlott vonatkozásában - a fennmaradó bűncselekmény miatt - a jogerő feloldásával érintett ítéletben alkalmazott pénzbüntetést tekintette kiszabottnak.

Rendelkezett továbbá a vádlottakat terhelő bűnügyi költségről is.

A másodfokú bíróság ítéletében a Be. 386. § (1) bekezdés alapján fellebbezési jogot biztosított az ügyben résztvevők részére, így a másodfokú ítélet ellen a Vas Megyei Főügyészség élt fellebbezéssel, mégpedig II.rendű vádlott neve II. r. vádlottnak további 4 rendbeli garázdaság vétségében történő kimondása és vele szemben pénzbüntetés alkalmazása érdekében, illetőleg I.rendű vádlott neve I. r. vádlott és III.rendű vádlott neve korábbi III. r. vádlott 1-1 rendbeli, társtettesként elkövetett garázdaság vétségében történő bűnössége kimondása céljából, és intézkedés alkalmazása érdekében.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.185/2016/2-4/I. számú átiratában a megyei főügyészség fellebbezését módosítva tartotta fenn. Álláspontja szerint I.rendű vádlott neve I. r. vádlott vonatkozásában a Be. 349. § (1) és (2) bekezdésben foglalt rendelkezések értelmében a jogerő feloldásának törvényi alapja helyes, ugyanakkor azonban III.rendű vádlott neve más ügyben - a korábbi ügytől véglegesen elkülönített ügyben - elítélt személy esetében a jogerő feloldására részjogerő hiányában nincs lehetőség, így a rá vonatkozó esetlegesen téves rendelkezés kizárólag rendkívüli jogorvoslatot követően változtatható meg.

A másodfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 351. § (2) bekezdése alapján kiegészítendőnek tartotta, s ennek hangot adva a tényállás kiegészítését indítványozta a

rendelkezésre álló iratok tartalma alapján. A vádlottak cselekményeit a garázdaság törvényi tényállását is megvalósító módon láttatva indítványozta a felmentéssel érintett cselekmények tekintetében a vádlottak marasztalását. Rámutatott arra, hogy a garázdaság nem lehet eleve fogalmilag kizárt egy társasházi lépcsőházban, ezek a cselekmények azért kirívóan közösségellenesek, mert a lépcsőháznak mint a lakóközösség életterének is vannak olyan normái, ahol a lakók, illetőleg az egész lakóközösség érdekében a hangoskodást, a viták rendezésének erőszakos módját, és egyéb erőszakos cselekményeket, ütlegetést, dörömbölést, rugdosást, személy- és dolog elleni erőszakot egyaránt kerülni kell. Rámutatott arra, hogy a II. r. vádlott cselekményei nem alkalmi jellegűek voltak, azok egymás utánisága, rendszeressége, a három szombathelyi cselekmény fél év alatti elkövetése, a kőszegi cselekmény egy éjszakán belüli kétszeres cselekménye nem pillanatnyi indulatból, hanem antiszociális, a közösségi élettel szembeforduló személyiségéből fakadtak, amelyek részben a lakók, részben pedig a rendőrség többszörös közbeavatkozását igényelték. E tényállásokból álláspontja szerint e vádlottal szemben a törvényi tényállási elemek megléte miatt a garázdaság bűncselekményének megállapítása indokolt. Ennél fogva II.rendű vádlott neve II. r. vádlott esetében, ugyanezen indokok alapján I.rendű vádlott neve I. r. vádlott vonatkozásában indítványozta az elsőfokú ítélettel egyező bűnösségi körben e vádlottak bűnösségének megállapítását.

Rámutatott arra, hogy a külön ítélettel elbírált III.rendű vádlott neve cselekménye esetében a korábbi ítélet jogerejének feloldása jogszabályt sért, így vele szemben a másodfokú határozatban a Szombathelyi Járásbíróság 1.B.575/2015/3/I. számú ítéletére vonatkozó rendelkezések mellőzése indokolt.

A nyilvános ülésen jelenlévő ügyész részben megismételte a főügyészi átiratban írtakat, ugyanakkor utalt a bűnösség körében a bizonyítékok értékelésére, kifejtette és bírói gyakorlattal alátámasztotta a minősítésre és a jogi indokolásra vonatkozó aggályait, továbbá indítványt tett - az átiratban írtakhoz hasonlóan - a büntetés kiszabására. A I.rendű vádlott neve I. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróságnak a különleges eljárás lefolytatására tett felhívását helyesnek értékelte.

A nyilvános ülésen jelenlévő védők valamennyi vádlott vonatkozásában a másodfokú ítélet helybenhagyására tettek indítványt, annak indokait mind az anyagi jogi részében, mind pedig az eljárási okokat érintően is helyesnek találták.

A harmadfokú bíróság a büntetőeljárási szabályok értelmében a másodfokú bíróság által megállapított tényállást korlátozottan bírálta felül. Lévé, hogy a tényálláshoz kötöttség elve a harmadfokú eljárásban fokozottabban érvényesül, a Be. 387. § (1) bekezdése alapján a másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást felülbírálta abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú eljárásban megtartották-e, valamint hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

Az ügyben korábban eljáró bíróságok az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges adatokat, bizonyítékokat feltárták, azokat törvényesen értékelték. A tényállást a vádlotti vallomásokon túl a tanúvallomásokra, szakértői véleményekre, a rendelkezésekre álló okirati bizonyítékokra alapították, azoknak az egyenkénti és együttes értékelésével mérlegeléssel állapították meg. Logikai hibát nem vettek, és indokolási kötelezettségüknek is eleget tettek.

Az első- és a másodfokú határozat indokolása szűk körben kiegészítésre szorul, részben a vádlottak személyi körülményeit, részben pedig a cselekmény leírását érintően.

A személyi részt illetően:

II.rendű vádlott neve II. r. vádlottat a Kőszegi Városi Ügyészség 2012. július 9-én kelt B.419/2011/9. számú határozatával garázdaság vétsége miatt megrovásban részesítette.

A tényállást illetően:

Az iratok tartalma alapján megállapítható, hogy az ítéleti tényállás 2. pontjában írt cselekmény során II.rendű vádlott neve a veszekedés közben III.rendű vádlott neve III. r. vádlottat meg akarta ütni, azonban III.rendű vádlott neve az ütést elhárította.

A jogi indokolást illetően:

II.rendű vádlott neve II. r. vádlottnak az ítéleti tényállás 1-3. és 6. pontjában, valamint I.rendű vádlott neve I. r. vádlottnak az ítéleti tényállás 3. pontjában, illetőleg III.rendű vádlott neve vádlottnak a rá vonatkozó ítéleti tényállás 2. pontjában írt erőszakos magatartása kirívóan közösségellenes, és alkalmas volt arra, hogy másokban megbotráncozást és riadalmat keltsen. Ténylegesen a lakókban a megbotráncozást keltette is.

Az így az iratok tartalma alapján kiegészített, ám lényegi változást nem tartalmazó tényállás a felülbírálatra alkalmas volt, s ebből következően a másodfokú bíróság álláspontjával szemben a harmadfokú bíróság a felmentéssel érintett cselekményrészek vonatkozásában a másodfokú bíróságétól eltérő jogi következtetést vont le a vádlottak büntetőjogi felelősségére.

Mint arra több eseti döntés is rámutatott, és a jogi szakirodalomban több alkalommal közzétételre került, önmagában a zárt közösségben egymással szemben erőszakos magatartást tanúsító személyek magatartása önmagában nem teszi kizárttá a Btk. 339. §-ában meghatározott garázdaság törvényi tényállásának lefedését, így értelemszerűen az e bűncselekményben történő bűnösség megállapítását sem. A cselekmények megvalósulása körében jelen esetben a bíróságnak azt kell vizsgálni, hogy a vádlottak féktelen indulatukban tisztában voltak-e azzal, hogy olyan magatartást tanúsítanak, amely nyilvánvalóvá teszi azt, hogy a vitarendezés nem szokásos módját, azt indulatoktól kezelve, a közösségi normák durva megsértésével valószínűsítik meg.

II.rendű vádlott neve II. r. vádlott esetében figyelemmel arra, hogy a korábbi előéleti adatok, valamint az egész eljárás során tanúsított magatartása nyilvánvalóan a közösségi élet, az együttélés, az egymás mellett élés szabályainak durva és sorozatos megsértése volt, kizárólag az a következtetés vonható le, hogy a vádlott a normák fenti megsértésével az erőszakos magatartása mellett kirívóan közösségellenes magatartást is tanúsított.

A másodfokú bíróság a garázdaság bűncselekménye megállapításának lehetőségét azért vetette el, mert törvényi tényállási elem hiányát vélte felfedezni, és erre korábbi harmadfokú döntések adhattak lehetőséget. Kétségtelen tény, hogy a garázdaság bűncselekmény megállapításánál vizsgálni kell azt, hogy pillanatnyi indulatból fakadóan kerül sor a személy vagy dolog elleni erőszakos magatartás megvalósítására, vagy pedig a verbális és tetteges erőszakba forduló élethelyzetekkel tűzdelt körülmények mindennapossá teszik-e a vitarendezés előbb említett módját. Fontos eleme a garázdaságnak a cselekmény antiszociális megítélése. Ebben a körben a harmadfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a vádlottak esetében a korábbi konfliktusból fakadó vitás elintézési mód, amely erőszakba torkollik, függetlenül attól, hogy zárt térben történik, mindenképpen kihat vagy kihathat, s ezáltal alkalmassá is válhat megbotráncozás vagy riadalom keltésére. Ekként a

törvényi tényállásokban írt magatartás mindegyikében fellelhető a garázdaság bűncselekményéhez megkívánt tényállásszerű magatartás, s ezáltal a másodfokú bíróság helytelenül döntött akkor, amikor ezzel ellentétes álláspontot elfoglalva a vádlottak felmentésére vont jogi következtetést.

Ezzel szemben a harmadfokú bíróság jogi álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által a rendelkező részben rögzített két ítéletben írt magatartások a garázdaság törvényi tényállásának valamennyi elemét lefedve megvalósították a Btk. 339. §-ban rögzített bűncselekményt. Ebből következően az elsőfokú bíróság által írt jogi álláspontot fogadta el, és így e rendelkezés megváltoztatása a másodfokú határozatban indokolt.

Itt mutat rá a harmadfokú bíróság, hogy az ügytől véglegesen elkülönített III.rendű vádlott neve vádlottat érintő ügy a jelen ügytől immár teljesen független, ezért a másodfokú bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy az első fokon elkülönített ügyben beállt jogerőt e határozat vonatkozásában a Be. 349.§ (2) bekezdés alapján feloldja, ugyanis ez kizárólag már csak rendkívüli jogorvoslat lehetőségével lett volna felbontható, minthogy III.rendű vádlott neve ügyében részjogerő nincs.

I.rendű vádlott neve I. r. vádlott esetében ugyan rendelkezhetett a törvényszék a másodfokú eljárásban a jogerő feloldásáról, azonban ezt a fentebb kifejtettek szerint helytelen jogi indokolással tette, és ezért e rendelkezés megsemmisítésével a harmadfokú bíróság visszaállította az I. r. vádlottra vonatkozó, az elsőfokú bíróság által megállapított helyes jogállapotot.

A fenti indokolás alapján a II.rendű vádlott neve II. r. vádlottra vonatkozó felmentő rendelkezések ugyanezen helytelen jogi álláspont elfoglalásából adódnak, ezért e vádlott vonatkozásában a felmentő rendelkezések mellőzésével a harmadfokú ítéletben további 4 rendbeli, 2 esetben a Btk. 13. § (3) bekezdés alapján társtettesként elkövetett garázdaság vétségében mondta ki bűnösnek az ítéletábra a II. r. vádlottat a Btk. 339. § (1) bekezdése alapján.

A büntetés kiszabása körében a harmadfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az első- vagy a másodfokú határozat az, amelyik olyan joghátrányt alkalmazott a II. r. vádlottal szemben, amely alkalmas a kellő visszatartó erő elérésére, egyebekben pedig kellően tartja vissza a cselekményt nem közvetlenül észlelőket bűncselekmények elkövetésétől.

E tekintetben az ítéletábra azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés helytálló II. r. vádlottal szemben, az az általa elkövetett a konkrét cselekményekkel arányos, szükséges és egyben elégséges is a büntetési célok megvalósításához.

Ekként az elsőfokú bíróság által meghatározott pénzbüntetést tekintette vele szemben kiszabottnak azzal, hogy a Btk. 51.§ (1) és (2) bekezdés alapján a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítéletábra a Szombathelyi Törvényszék 2017. október 10. 9. napján kihirdetett 8.Bf.135/2015/27. számú ítéletét a Be. 398. § (1) és (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően I.rendű vádlott neve I. r. és II.rendű vádlott neve II. r. vádlottak tekintetében egyaránt megváltoztatta, egyebekben a Be. 397.§-a szerint helybenhagyta, míg a bűnügyi költségről a Be. 385. § alapján a Be. 381. § (1) bekezdés értelmében rendelkezett.

Győr, 2018. március 6.

Szalai dr. Joánovits Krisztina sk.
bíró. Péntek László sk. a tanács
elnöke határozatszerkesztő. Élő
András sk. bíró

A Szombathelyi Járásbíróság 1.B.119/2015/19/I. számú ítélete a Szombathelyi Törvényszék 8.Bf.135/2015/27. számú ítéletében és a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal ezen ítélettel I.rendű vádlott neve I. r. és II.rendű vádlott neve II. r. vádlottak tekintetében 2018. március 6. napján jogerős és végrehajtható.

Dr. Péntek László sk.
a tanács elnöke